

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

vestník

číslo 13/2017

Správa o hospodárení Úradu pre dohľad
nad zdravotnou starostlivosťou
za I. polrok 2017

október 2017

Úvod

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) je podľa § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 581/2004 Z. z.“) povinný predložiť vláde správu o hospodárení za prvý polrok kalendárneho roka do troch mesiacov po skončení kalendárneho polroka.

V priebehu prvého polroka 2017 úrad hospodáril s prostriedkami verejného zdravotného poistenia v súlade s rozpočtom úradu, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy.

Neoddeliteľnú súčasť správy tvorí finančný výkaz o vybraných údajoch aktív a pasív subjektu verejnej správy a finančný výkaz o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách subjektu verejnej správy.

Pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy úrad uplatňuje rozpočtovú klasifikáciu v zmysle § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy. Príjmy a výdavky úrad sleduje podľa opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

Audítor overil správu o hospodárení za I. polrok 2017 a podľa názoru audítora sú údaje v správe v súlade s priebežnou účtovnou závierkou.

1. Čerpanie rozpočtu

Úrad hospodári podľa rozpočtu, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy. Rozpočet úradu na rok 2017 schválila dozorná rada úradu na svojom zasadnutí uznesením č. 218/2016 z 21. júla 2016 a z prerokovania vlády SR bolo k rozpočtu úradu prijaté uznesenie č. 457 z 5. októbra 2016. Národná rada SR schválila rozpočet úradu 29. novembra 2016 uznesením č. 343. Úrad v schválenom rozpočte avizoval použitie vlastných zdrojov zo zostatku prostriedkov z predchádzajúcich rokov na dokončenie rekonštrukcie vlastnej budovy v Košiciach za účelom vytvorenia spoločného pracoviska pre súdnolekárske a patologicko-anatomické pracovisko a pobočku v Košiciach. V zmysle uvedeného urad v I. polroku 2017 predložil dozornej rade úradu na schválenie úpravu rozpočtu na rok 2017. Dozorná rada, v rámci svojich kompetencií vyplývajúcich zo zákona č. 581/2004 Z. z., schválila na svojom zasadnutí dňa 23. februára 2017 uznesením č. 264/2017 úpravu rozpočtu úradu na rok 2017 vo vzťahu k použitiu vlastných zdrojov na rekonštrukciu.

1.1. Prostriedky z predchádzajúcich rokov

Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov k 1. januáru 2017 v sume 30 663 538 eur sa skladá z nasledovných častí:

- príspevok od zdravotných poisťovní na činnosť úradu na rok 2017, ktorý bol uhradený na účet úradu v decembri 2016 v sume 17 742 533 eur, pričom predpokladaný príjem bol na úrovni 18 078 736 eur,
- kumulovaný prebytok hospodárenia predchádzajúcich rokov vo výške 12 887 220 eur, ktoré úrad postupne kumuloval na rekonštrukciu budovy v Košiciach,
- zdroje prijaté zo zahraničných grantov vo výške 33 785 eur najmä na projekt EESSI.

Tabuľka č. 1: Prostriedky z predchádzajúcich rokov

(v eurách)

Názov položky	Skutočnosť 2016	Rozpočet 2017	Skutočnosť k 30.06.2017	Čerpanie rozpočtu %
Prostriedky z predchádzajúcich rokov	27 242 992	24 478 039	30 663 538	125,3

1.2. Príjmy rozpočtu

Príjmy z činnosti úradu za I. polrok 2017 boli v čiastke 302 744 eur, čo predstavuje plnenie na 37,6 % z ročných plánovaných príjmov. Táto príjmová položka sa skladá z dvoch častí:

- príjmy z činnosti súdnolekárskych a patologicko-anatomických (ďalej len „SLaPA“) pracovísk,
- poplatky za administratívne činnosti úradu.

Príjmy z úhrad za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a chladenie mŕtvych tiel boli v I. polroku vo výške 301 198 eur, čo z ročného rozpočtovaného príjmu 805 000 eur predstavuje 37,4 %. Nenaplnenie tejto príjmovej položky je spôsobené oneskorenými platbami z Policajného zboru SR za vykonané toxikologické vyšetrenia, ako aj oneskorenými platbami za chladenie mŕtvych tiel z Univerzitnej nemocnice v Bratislave. Príjmy z poplatkov za administratívne činnosti úradu boli v sume 1 546 eur.

V sledovanom období bola úradom uplatnená zmluvná pokuta v rámci dodávateľských vzťahov za nekvalitne dodané služby vo výške 160 eur.

Príjmy z účtov finančného hospodárenia vo výške 1 531 eur predstavovali úroky z bankových účtov. Nerozpočtovanými príjmami v celkovej čiastke 9 623 eur boli iné nedaňové príjmy, a to príjmy z refundovaného poštovného a za príjmy z exekučného vymáhania pokút.

Celkové príjmy k 30. júnu 2017 úrad vykazuje vo výške 30 977 596 eur, z čoho je zostatok finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov vo výške 30 663 538 eur a nedaňové príjmy, granty a transfery v čiastke 314 058 eur.

Tabuľka č. 2: Stav plnenia rozpočtu – príjmy

(v eurách)

Názov položky	Čerpanie k 30.06.2016	Skutočnosť 2016	Rozpočet 2017	Čerpanie k 30.06.2017	Čerpanie rozpočtu %
Príjmy z činnosti úradu	318 944	707 568	805 000	302 744	37,6
Pokuty, penále a iné sankcie	0	0	0	160	-
Úroky z účtov	1 409	2 741	10 000	1 531	15,3
Iné nedaňové príjmy	630	858	0	9 623	-
EÚ na DRG	181 338	181 338	0	0	-
Zo zdravotných poisťovní	0	17 742 533	18 332 262	0	0,00
Zahraničné granty	140 000	140 000	0	0	-
Nedaňové príjmy, granty a transfery spolu	642 321	18 775 038	19 147 262	314 058	1,64

1.3. Výdavky rozpočtu

Výdavky rozpočtu na rok 2017 boli rozpočtované na úrovni 18 223 260 eur a upravené v upravenom rozpočte schválenom dozornou radou úradu do výšky 22 178 120 eur. Za I. polrok 2017 boli skutočné výdavky **9 183 820 eur**, čo predstavuje 41,4 % z upraveného rozpočtu na rok 2017. V porovnaní s rovnakým obdobím roku 2016 boli výdavky vyššie o 1 732 694 eur. Medziročný nárast za sledované obdobia je z dôvodu realizácie rekonštrukcie vlastnej budovy v Košiciach za účelom vybudovania spoločného pracoviska pre pobočku Košice a SLaPA pracovisko Košice a vytvorenia vhodných podmienok na výkon zákonom stanovenej súdnolekárskej a patologicko-anatomickej činnosti v košickom kraji.

Tabuľka č. 3: Výdavky rozpočtu

(v eurách)

Názov položky	Skutočnosť k 30.06.2016	Skutočnosť 2016	Rozpočet 2017 schválený	Rozpočet 2017 upravený	Skutočnosť k 30.06.2017	Čerpanie z upr. rozpočtu %
Mzdy	3 478 691	6 929 037	7 410 903	7 410 903	3 423 017	46,2
Odvody z miezd	1 255 049	2 485 905	2 590 800	2 590 800	1 230 953	47,5
Tovary a služby	2 182 800	4 701 398	6 154 619	6 257 044	2 368 686	37,9
Bežné transfery	82 662	92 798	110 000	110 000	10 811	9,8
Bežné výdavky celkom	6 999 202	14 209 138	16 266 322	16 368 747	7 033 467	43,0
Kapitálové výdavky	201 983	895 411	1 956 938	5 809 373	1 959 130	33,7
Kurzové rozdiely	249 941	249 943	0	0	191 223	-
Výdavky celkom	7 451 126	15 354 492	18 223 260	22 178 120	9 183 820	41,4
Prebytok hospodárenia	20 434 187	30 663 538	25 402 041	27 632 680	21 793 776	78,9

Úrad v I. polroku 2017 čerpal **bežné výdavky** vo výške **7 033 467 eur**, čo je 43,0 % z upraveného rozpočtu úradu. Oproti rovnakému obdobiu roku 2016 došlo len k nepodstatnému zvýšeniu predmetných výdavkov, a to o 34 265 eur.

Mzdové výdavky boli v rozpočte schválené vo výške 7 410 903 eur. Skutočné čerpanie za I. polrok bolo na úrovni 3 423 017 eur, čo predstavuje 46,2 % z rozpočtovaných mzdových výdavkov na rok 2017. V súlade s rozpočtovaným 2 % nárastom miezd na rok 2017 úrad od 1. apríla 2017 pristúpil k zvýšeniu miezd, ktorých úroveň bola od roku 2013 „zmrazená“. Výraznejší rozdiel v mzdových výdavkoch oproti roku 2016 bude viditeľný až za celý rok 2017, nakoľko v I. polroku 2016 boli mzdové výdavky ovplyvnené odmenami v súvislosti s výkonom prác na programovaní a implementácii aplikačného programového vybavenia Grouper pre DRG.

Výdavky na poistné a príspevky do poisťovní boli v rozpočte na rok 2017 predpokladané v objeme 2 590 800 eur, pričom skutočnosť za I. polrok 2017 dosiahla 1 230 953 eur, t. j. 47,5 % z ročného rozpočtu.

Výdavky na tovary a služby boli na rok 2017 schválené vo výške 6 154 619 eur. V súvislosti s časovým posunom zahájenia rekonštrukcie v Košiciach nemohli byť v rámci rozpočtových výdavkov na rok 2016 všetky položky čerpané v plnom rozsahu. Na základe uvedeného Dozorná rada úradu schválila pre rok 2017 v oblasti tovarov a služieb zvýšenie výdavkov spolu o 102 425 eur na interiérové vybavenie a prevádzkové stroje, prístroje a zariadenie a odsúhlasila zvýšenie výdavkov v oblasti údržby budov o 100 000 eur v nadväznosti na zníženie rozpočtových zdrojov na všeobecný materiál.

V I. polroku 2017 bolo skutočné čerpanie výdavkov na tovary a služby na úrovni 2 368 686 eur, t. j. 37,9 % z upraveného rozpočtu. Predmetné výdavky medziročne vzrástli o 185 886 eur, a to najmä z dôvodu, že v I. polroku 2017 bola uhradená faktúra za nájom priestorov ústredia úradu na III. štvrtrok 2017, ktorá bola v roku 2016 realizovaná až v júli, t. j. v II. polroku 2016. Výdavky za interiérové a prevádzkové vybavenie zrekonštruovaných priestorov v Košiciach budú realizované v hlavnej miere v II. polroku 2017.

V rámci sumárnej položky Tovary a služby sú jednotlivé položky čerpané nasledovne:

Položka **cestovné náhrady** je čerpaná vo výške 19 139 eur, čo je 36,8 % z rozpočtovanej úrovne.

V oblasti **energie, vody a komunikácií** došlo oproti roku 2016 v sledovanom období k zníženiu výdavkov o 16 387 eur v nadväznosti na ročné vyúčtovanie energií a vody za rok 2016 v prospech úradu.

V položke **materiál** boli výdavky za sledované obdobie čerpané v hodnote 146 693 eur, čo predstavuje 17,0 % z rozpočtovaných prostriedkov. Všetky podpoložky v materiálnej oblasti boli čerpané v rámci podielu. Výdavky na interiérové vybavenie zrekonštruovaných priestorov budú

čerpané až v II. polroku 2017. V oblasti prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení bolo realizované prístrojové vybavenie SLaPA pracovísk, a to zakúpením mobilných germicídnych žiaričov, vyšetrovacích lúčových lamp, transportného vozíka, archívnej skrine a pod. V rámci rozpočtu na rok 2017 bola objektivizovaná podpoložka všeobecný materiál, hlavne z dôvodu nákupu materiálu pre SLaPA pracoviská, kde sa mení štruktúra spotreby realizáciou materiálov náročnejších metód toxikologických a chemicko-laboratórných vyšetrení, čo zabezpečilo priaznivý pomer čerpania v sledovanom období na SLaPA pracoviskách. Uvedená potreba náročnejšieho materiálu sa prejaví najmä v II. polroku 2017. Materiálovým podpoložkám je venovaná zvýšená pozornosť pri objednávaní a nákupe, v snahe zabezpečiť nižšie čerpanie podpoložky všeobecný materiál.

V položke **dopravné** je čerpanie 9 610 eur, a to na úrovni 17,8 % schváleného rozpočtu. Podpoložka Servis a údržba dopravných prostriedkov sa pohybuje pod hranicou podielu, nakoľko sa prejavila obnova vozového parku a krytie prípadných porúch v rámci záručnej doby.

V položke **rutinná a štandardná údržba** vykazuje úrad čerpanie 196 034 eur s podielom 35,3 % z upraveného rozpočtu. Vyššie čerpanie na podpoložke údržba budov oproti rovnakému obdobiu roku 2016 je hlavne z dôvodu realizácie výmeny pevných germicídnych žiaričov, ako aj z dôvodu starej a poruchovej infraštruktúry na SLaPA pracoviskách.

Položka **nájomné** bola čerpaná vo výške 659 501 eur, čo je 42,2 % z rozpočtu pre rok 2017. Vyššie čerpanie predmetných výdavkov v I. polroku 2017 oproti rovnakému obdobiu roku 2016 vyplýva z úhrady faktúry za nájom priestorov ústredia úradu a príslušenstva za III. štvrtrok 2017 vo výške 210 966 eur v júni 2017, pričom v roku 2016 bola predmetná faktúra hradená až v II. polroku 2016.

Položka **služby** je čerpaná vo výške 1 019 972 eur, čo predstavuje 43,3 % z ročného rozpočtu. V službách došlo k prekročeniu polročného podielu v podpoložke Poplatky a odvody, pričom do konca roka sa nepredpokladá prečerpanie rozpočtovanej sumy, nakoľko časť poplatkov je jednorazová na začiatku roka.

Podpoložka Služby zdravotníckym zariadeniam bola plnená na 50,3 %, a to z dôvodu nárastu ceny za km pri doprave lekárov k prehliadkam mŕtvych. V nadväznosti na nárast úhrady za prehliadku mŕtveho tela z 9,80 eur na 10 eur v zdravotníckom zariadení a z 13 eur na 25 eur za prehliadku mŕtveho tela mimo zdravotníckeho zariadenia od júla 2017, ako aj na nárast cien za prepravu lekárov k prehliadkam mŕtvych, úrad predpokladá prečerpanie podpoložky Služby zdravotníckym zariadeniam približne o 200 tis. eur nad rámec schváleného rozpočtu. Zvýšené výdavky budú kryté úsporami v iných výdavkových oblastiach.

Položka Služby v oblasti informačno-komunikačných technológií je čerpaná na 62,6 %, a to jednorazovým výdavkom za expertízny posudok softvérového vybavenia Grouper pre DRG nemeckou vývojárskou spoločnosťou InEK.

V apríli 2017 došlo zároveň na položke Služby k finančnému vysporiadaniu prostriedkov na projekt WHO medzi zdrojmi zo zahraničných grantov od medzinárodnej organizácie a vlastnými zdrojmi úradu vo výške 255,99 eur.

Tabuľka č. 4: Tabuľka čerpania významných výdavkov na tovary a služby

(v eurách)

Názov položky	Výdavky k 30.06.2016	Skutočnosť 2016	Schválený rozpočet 2017	Upravený rozpočet 2017	Výdavky k 30.06.2017	Čerpanie upr. rozpočtu %
Energie	139 500	302 497	370 000	370 000	133 437	36,1
Poštovné a telekomunikačné služby do r. 2016/ Poštovné od r. 2017	85 545	171 987	115 500	115 500	42 959	37,2
Telekomunikačné služby od r. 2017	-	-	94 500	94 500	39 084	41,4
Komunikačná	79 810	159 240	150 000	150 000	79 031	52,7

infraštruktúra						
Výpočtová technika	21 828	39 817	100 000	100 000	1 517	1,5
Prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	34 210	50 787	77 969	100 000	16 654	16,7
Všeobecný materiál	120 505	230 315	449 244	349 244	104 301	29,9
Dopravné	12 331	27 794	54 000	54 000	9 610	17,8
Údržba budov	5 344	23 767	45 000	145 000	50 418	34,8
Údržba softvéru	143 575	277 861	335 000	335 000	127 338	38,0
Nájomné budov, objektov	439 844	1 244 240	1 450 510	1 450 510	634 149	43,7
Všeobecné služby	61 123	125 221	181 053	181 053	59 618	32,9
Špeciálne služby	167 775	336 418	418 136	418 136	167 024	39,9
Štúdie, expertízy, posudky	125 254	256 790	300 000	300 000	124 148	41,4
Stravovanie	86 161	165 395	260 000	260 000	79 549	30,6
Odmeny zamest. v mimoprac. pomere	146 935	232 498	201 132	201 132	94 708	47,1
Služby zdravot. zariadeniam	338 067	666 186	775 310	775 310	390 061	50,3

V oblasti **bežných transferov** nebola oproti rovnakému obdobiu roku 2016 doručená výzva a realizovaná úhrada Ministerstvu financií SR za softvérové licencie Microsoft v rozpočtovanej výške 76 522 eur. Čerpanie výdavkov na nemocenské dávky sú realizované na 32,3 % z rozpočtovanej úrovne.

Kapitálové výdavky boli za sledované obdobie roku 2017 čerpané na úrovni 1 959 130 eur, čo predstavuje 33,7 % z upraveného rozpočtu na rok 2017 vo výške 5 809 373 eur. Vo vzťahu k realizácii rekonštrukcie vlastnej budovy v Košiciach za účelom vytvorenia spoločného pracoviska pre SLaPA pracovisko a pobočku v Košiciach schválila dozorná rada úradu vo februári 2017 zvýšenie kapitálových výdavkov o 3 852 435 eur z vlastných zdrojov úradu z prostriedkov z predchádzajúcich rokov. Úprava rozpočtu v kapitálových výdavkoch nadväzovala na uzatvorené zmluvy súvisiace s rekonštrukciou, na predpoklad ostatných výdavkov súvisiacich s rekonštrukciou, ako aj na v tom čase pripravované verejné obstarávanie na prístrojové vybavenie pracoviska.

V prvom polroku 2017 boli kapitálové výdavky čerpané na nákup výpočtovej techniky - diskového pola RAM pre server vo výške 33 650 eur, na úpravu chladiacich boxov a inštaláciu záložného zdroja na SLaPA pracoviskách vo výške 18 797 eur a výdavky vo výške 1 906 683 eur na rekonštrukciu vlastnej budovy v Košiciach.

Do konca roka 2017 sa v kapitálových výdavkoch okrem výdavkov na rekonštrukciu predpokladá aj realizácia finančného usporiadania výdavkov súvisiacich s projektom EESSI zo zahraničných grantov vo forme refundácie vlastných výdavkov, a to na podpoložke 718 006 Rekonštrukcia a modernizácia - Softvéru vo výške 20 292 eur.

Čerpanie rozpočtu vo všetkých položkách ekonomickej klasifikácie je uvedený vo finančnom výkaze o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách subjektu verejnej správy (Fin 1-12), ktorý úrad predkladá Ministerstvu financií SR, a ktorý je súčasťou správy o hospodárení (príloha č. 1).

2. Náklady a výnosy

Okrem skutočnosti, že úrad v zmysle zákona č. 581/2004 Z. z. hospodári podľa rozpočtu, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy, na základe čoho musí sledovať príjmy a výdavky podľa ekonomickej a rozpočtovej klasifikácie, zároveň vedie účtovníctvo, prostredníctvom ktorého sleduje náklady a výnosy. Finančný výkaz o vybraných údajoch aktív a pasív subjektu verejnej správy (Fin 2-04) k 30. júnu 2017 je súčasťou priebežnej správy o hospodárení (príloha č. 2).

Celkové náklady úradu za I. polrok 2017 boli 7 373 046 eur, čo predstavuje oproti rovnakému obdobiu roka 2016 nárast o 0,9 %.

Z nákladov najvýznamnejšou položkou boli **mzdové náklady** v sume 3 217 107 eur, t. j. 43,6 % všetkých nákladov, u ktorých došlo k zníženiu podielu na celkových nákladoch o 0,6 % pri absolútnom medziročnom znížení mzdových nákladov o 20 164 eur. V nadväznosti na mzdy sa úmerne čerpano aj zákonné poistenie s 15,4 % podielom na celkových nákladoch a medziročným znížením podielu o 0,1 %.

Medziročný pokles **spotreby materiálu** o 42,5 % bol najmä v dôsledku úhrady licenčných - softvérových poplatkov centrálne manažovaných prostredníctvom Ministerstva financií SR vo výške 71 772 eur v I. polroku 2016, ktoré budú v roku 2017 uhradené až v II. polroku. Zároveň sa v I. polroku 2016 zabezpečovala výmena citrix licencií pre vzdialený prístup k aplikáciám a obnova výpočtovej techniky na pracoviskách úradu, v roku 2017 je o to spotreba materiálu nižšia. Na nižšiu spotrebu materiálu všeobecne vplyva aj racionálna spotreba čistiacich a dezinfekčných potrieb aj napriek sprísneným pravidlám dezinfekčného a sanitačného poriadku na SLaPA pracoviskách. Na základe uvedenej zmeny pravidiel vzrástli náklady na pracovné odevy lekárov. Oproti I. polroku 2016 došlo v sledovanom období aj k vyššej výmene prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení, a to v dôsledku kazovosti a vysokej opotrebovanosti prístrojov na SLaPA pracoviskách. Medziročne bol zaznamenaný mierny nárast nákladov na lieky a špeciálny zdravotnícky materiál.

Náklady na **energie** boli v sledovanom období realizované približne na rovnakej úrovni ako v I. polroku 2016. Náklady na **opravy a údržbu** v I. polroku 2017 poklesli oproti rovnakému obdobiu minulého roku o 51,7 %. Hlavná časť nákladov na opravy a údržbu v I. polroku 2016 bola vynaložená na opravy a údržbu softvéru, pričom v roku 2017 neboli uvedené náklady na tento účel čerpané z dôvodu metodologickej zmeny. Od roku 2017 sa údržba softvéru účtuje na ostatné služby. Zvýšené náklady boli v sledovanom období na opravy a údržbu budov a priestorov z dôvodu výmeny germicídnych žiaričov na SLaPA pracoviskách.

V rámci **nákladov na ostatné služby** sú najväčšie náklady za nájomné a služby súvisiace s nájmom a náklady na prepravu mŕtvych na pitvu, ktoré sú medziročne na rovnakej úrovni. Náklady vynaložené na opravy a údržbu softvéru po metodologickej zmene medziročne zvýšili náklady na ostatné služby o 127 338 eur, čo predstavuje čerpanie predmetných nákladov približne na úrovni roku 2016. Náklady na dopravu lekárov k obhliadkam mŕtvych, zaznamenali medziročný nárast z dôvodu úpravy cien za prepravu.

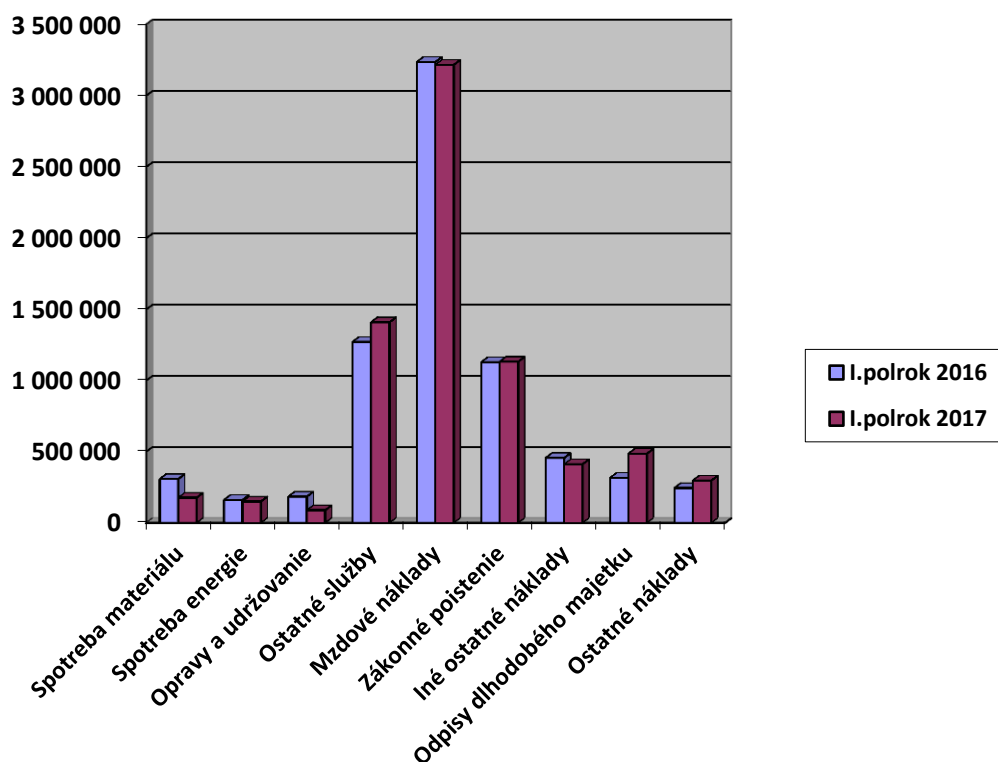
Náklady na odpisy medziročne vzrástli o 53,9 %, z dôvodu zaradenia softveru grupera slovenskej verzie systému DRG do nehmotného majetku úradu a rozšírenie softvéru informačného systému úradu.

Iné ostatné náklady medziročne poklesli o 9,7 %. Na čerpaní sa najviac podielali náklady na obhliadky mŕtvych tiel v objeme 50,6 %. V nákladoch roku 2017 nie je zahrnuté záverečné vyúčtovanie výdavkov na projekt DRG v roku 2016 v hodnote 62 198 eur, čo spôsobilo vykázaný pokles.

Tabuľka č. 5: Podiel jednotlivých druhov nákladov na celkových nákladoch (v eurách)

Náklad	1. polrok 2016	Podiel z celkových nákladov %	1. polrok 2017	Podiel z celkových nákladov %
Spotreba materiálu	307 944	4,2	177 116	2,4
Spotreba energie	161 389	2,2	150 215	2,0
Opravy a udržiavanie	184 373	2,5	89 015	1,2
Ostatné služby	1 272 522	17,4	1 410 230	19,1
Mzdové náklady	3 237 271	44,3	3 217 107	43,6
Zákonné poistenie	1 129 535	15,5	1 133 145	15,4
Iné ostatné náklady	456 585	6,2	412 423	5,6
Odpisy dlhodobého majetku	315 969	4,3	486 424	6,6
Ostatné náklady	244 887	3,3	297 371	4,0
Náklady spolu	7 310 475	100,0	7 373 046	100,0

Graf č. 1: Porovnanie čerpania nákladov I. polrok 2016 a I. polrok 2017 (v eurách)

Z porovnania medzoročného vývoja nákladov uvedených v predchádzajúcej tabuľke a vo vývojovom grafe možno konštatovať, že štandardné prevádzkové náklady su stabilizované.

Výnosy úradu za I. polrok 2017 boli **18 334 841 eur** pri medzoročnom náraste 2,4 %. Rozhodujúcim výnosom bol **prevod príspevku zdravotných poisťovní** na činnosť úradu na rok 2017 v sume **17 742 533 eur**. Príspevok bol príjmom v roku 2016, v účtovníctve bol zaúčtovaný ako výnos budúceho obdobia a v januári 2017 bol preúčtovaný do výnosov. Ďalšími výnosmi I. polroka 2017 boli **tržby z predaja služieb** hlavne SLaPA pracovísk za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a chladenie mŕtvych tiel v sume 348 698 eur, ktoré zaznamenali nárast o 12,7 %.

V sledovanom období mal úrad **výnosy z úrokov** 1 531 eur a **iné ostatné výnosy** 10 374 eur, ktoré sú medzoročne na rovnakej úrovni.

V rámci výnosov má úrad zúčtované dotácie na prevádzku vo výške 178 750 eur, ktoré obsahujú vyúčtovanie záväzkov voči štátnemu rozpočtu v pomere odpisov na dlhodobý nehmotný majetok na DRG v čiastke 178 494 eur a dotáciu na projekt WHO vo výške 256 eur.

Za I. polrok 2017 úrad zúčtoval do výnosov priebežne vykázané **kurzové zisky** z operácií styčného orgánu vo výške 52 796 eur. Úrad za sledované obdobie roku 2017 zúčtoval z kurzových rozdielov zo styčného orgánu per saldo kurzovú stratu v hodnote 134 006 eur.

3. Majetok

Obstarávacia hodnota dlhodobého majetku úradu evidovaného v účtovníctve k 30. júnu 2017 bola 16 970 010 eur. Sumár dlhodobého majetku a porovnanie so stavom k 30. júnu 2016 obsahuje nasledovná tabuľka.

Tabuľka č. 6: Majetok úradu

(v eurách)

	k 30.06.2016	k 30.06.2017
Dlhodobý majetok celkom*	13 568 236	16 970 010
- nehmotný	5 800 011	5 945 758
- hmotný celkom	7 768 225	11 024 252
- pozemky	275 325	275 325
- stroje, prístroje	4 220 645	4 246 294
- stavby	2 430 801	2 430 801
- dopravné prostriedky	392 533	392 533
- ostatný hmotný majetok	18 372	18 372
- obstaranie dlhodobého hmot. majetku	430 549	3 660 927

* Dlhodobý majetok celkom v brutto hodnote

Čerpanie kapitálových výdavkov v druhom polroku 2016 a v I. polroku 2017 sa prejavili na zvýšení obstarávacej hodnoty majetku úradu. V položke dlhodobého majetku 16 970 010 eur je zahrnutá aj čiastka obstarania dlhodobého nehmotného majetku vo výške 115 430 eur a dlhodobého hmotného majetku vo výške 3 660 927 eur.

Nehmotný majetok vzrástol z dôvodu:

- modernizácie a rozšírenia informačného systému a nákup licencií potrebných pre činnosť úradu,
- v prírastku nehmotného majetku v roku 2016 sa odrazila aktivácia systému Grouper pre DRG v II. polroku 2016, ktorý ako ucelený softvérový nástroj zabezpečuje zaradenie hospitalizačného prípadu do konkrétnej DRG skupiny.

Zaradením obstarania dlhodobého nehmotného majetku do nehmotného majetku začal úrad tento majetok odpisovať.

V rámci hmotného majetku úrad zabezpečuje hlavne vybavenie SLaPA pracovísk novým prístrojovým vybavením.

Dlhodobý hmotný majetok úrad odpisuje rovnomerne podľa § 27 a § 29 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Zrýchlené odpisovanie majetku sa neuplatňuje.

Medziročný nárast obstarania dlhodobého hmotného majetku je z dôvodu realizácie rekonštrukcie budovy úradu v Košiciach. Za použitia vlastných zdrojov boli uskutočnené rozsiahle stavebné úpravy, ktoré priestory pre SLaPA pracovisko a pobočku zaradia k špičkovým patologickým pracoviskám vyhovujúcim všetkým prevádzkovým a hygienickým predpisom. Po ukončení kolaudačného konania, ktoré práve prebieha, bude objekt zaradený do užívania s moderným prístrojovým a prevádzkovým zariadením.

4. Financie

Finančné prostriedky vedie úrad v zmysle § 28 ods. 9 zákona č. 581/2004 Z. z. a v súlade so zákonom č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov na účtoch v Štátnej pokladnici. V systéme Štátnej pokladnice bol úrad zaradený ako klient B.

4.1. Pokladnice

Úrad má otvorenú hotovostnú pokladňu na ústredí, 8 hotovostných pokladníc na pobočkách a 9 hotovostných pokladníc na SLAPA pracoviskách. Celkový zostatok hotovosti a cenín vo všetkých pokladniciach k 30. júnu 2017 bol 4 845 eur.

Ústredie úradu nemá v sledovanom období otvorené valutové pokladne s aktívnym zostatkom.

Podľa § 12 ods. 2 písm. i) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov je možné použiť peňažné prostriedky v hotovosti s výnimkami uvedenými pod písmenami a) až h) do výšky 1 % ročného rozpočtu bežných výdavkov. V I. polroku 2017 bolo prostredníctvom pokladníc úradu (ústredie a pobočky) použitých v zmysle citovaného zákona 11 425 eur, čo predstavuje 0,07 % z upraveného rozpočtu bežných výdavkov na rok 2017.

4.2. Bankové účty

Na účtoch, ktoré má úrad otvorené v Štátnej pokladnici, boli evidované k 30. júnu 2017 nasledovné zostatky:

Tabuľka č. 7: Bankové účty

(v eurách)

Typ účtu	suma
bežný účet	254 011
účet na poplatky	21 493 208
zúčtovací účet, styčný orgán	554 816
účet pre sociálny fond	6 341
účet pokút	7 871
depozitný účet	333 124
účet pre spolufinancovanie EESSI	33 334
účet pre spolufinancovanie PaSQ	196

Okrem účtov v Štátnej pokladnici má úrad k dispozícii 9 účtov vo VÚB, ktoré používa na dopĺňanie a odvod hotovosti z pokladníc ústredia a pobočiek. Na týchto účtoch bol celkový stav k 30. júnu 2017 vo výške 10 989 eur.

Celkový zostatok na finančných účtoch úradu k 30. júnu 2017 bol vo výške 22 698 735 eur.

5. Závazky a pohľadávky

Celkové záväzky úradu k 30. júnu 2017 dosiahli výšku 78 115 011 eur. V rovnakom období roku 2016 boli celkové záväzky na úrovni 76 135 886 eur. Najväčšiu časť záväzkov predstavujú záväzky z činnosti styčného orgánu v sume 74 241 423 eur, pričom v I. polroku 2016 boli vo výške 72 798 277 eur. Medziročný nárast predmetných záväzkov predstavuje 1 443 146 eur, z čoho voči zahraničným partnerom došlo k zvýšeniu o 4 288 671 eur a voči zdravotným poisťovniam k poklesu o 2 845 525 eur.

Závazky voči dodávateľom tovarov a služieb predstavovali k 30. júnu 2017 čiastku 1 163 641 eur. Oproti polroku 2016, kedy boli predmetné záväzky v hodnote 505 693 eur, došlo k nárastu o 130,1 %, a to z dôvodu účtovania záväzkov voči dodávateľovi rekonštrukcie vlastnej

budovy v Košiciach, či dodávateľovi expertízneho posudku softvérového vybavenia Grouper pre DRG.

Úrad k 30. júnu 2017 eviduje **záväzok voči štátnemu rozpočtu** vo výške 1 614 763 eur. Tento záväzok tvoria právoplatne uložené pokuty úradom za priestupky v zdravotnom poistení a pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Povinní na pokutový účet úradu v I. polroku uhradili pokuty vo výške 78 410 eur, čo je o 127 241 eur menej ako za rovnaké obdobie minulého roku.

Tabuľka č. 8: Záväzky úradu

(v eurách)

Druh záväzku	k 30.06.2016	k 31.12.2016	k 30.06.2017
Z obchodného styku	73 306 588	73 559 945	75 591 959
<i>dodávatelia</i>	505 693	984 935	1 163 641
<i>depozit</i>	0	150 969	184 155
<i>z čin. styčného orgánu</i>	72 798 277	72 229 738	74 241 423
<i>ostatné</i>	2 618	194 303	2 740
Voči zamestnancom	396 565	400 879	410 989
Voči inštit. soc. poistenia	263 877	259 854	272 216
Daňové záväzky	68 404	71 385	72 346
Voči štátnemu rozpočtu	2 095 730	1 638 255	1 614 763
Sociálny fond	4 722	5 832	3 769
Ostatné dlhodobé záväzky	0	148 969	148 969
Záväzky celkom	76 135 886	76 085 119	78 115 011

Celkové pohľadávky k 30. júnu 2017 úrad vykazuje vo výške 75 366 615 eur, pričom v rovnakom období roku 2016 boli na úrovni 68 541 062 eur. Najväčšiu časť pohľadávok predstavujú pohľadávky z činnosti styčného orgánu vo výške 73 552 601 eur, kde oproti polroku 2016 došlo k medziročnému zvýšeniu stavu o 7 221 950 eur, z toho voči zahraničným partnerom o 2 484 997 eur a voči zdravotným poisťovniam k zvýšeniu o 4 736 953 eur, z dôvodu nárastu poskytovanej zdravotnej starostlivosti na medzinárodnej úrovni, ktorá je následne uplatňovaná voči zdravotným poisťovniam a zahraničným partnerom.

Pohľadávky z obchodného styku (za pitvy vykonávané podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a ostatné zákonné plnenia vrátane poskytnutých záloh colnému úradu) sú k 30. júnu 2017 vo výške 204 792 eur. Oproti I. polroku 2016 došlo k medziročnému zvýšeniu pohľadávok z obchodného styku o 63 060 eur, ktoré vyplýva najmä z nárastu pohľadávok voči Ministerstvu vnútra SR za súdne pitvy a laboratórne vyšetrenia, ako aj z nárastu pohľadávok voči Univerzitnej nemocnici BA.

Tabuľka č. 9: Pohľadávky úradu

(v eurách)

Pohľadávka	k 30.06.2016	k 31.12.2016	k 30.06.2017
Z obchodného styku	141 732	143 809	204 792
Z činnosti styčného orgánu	66 330 651	66 319 850	73 552 601
Ostatné	967	194 294	2 330
Za udelené pokuty	2 067 712	1 619 200	1 606 892
Pohľadávky celkom	68 541 062	68 277 153	75 366 615

Pohľadávky a záväzky zo styčného orgánu majú špecifický charakter. Jedna časť sú pohľadávky voči zdravotným poisťovniam, ktoré odzrkadľujú záväzky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť našim občanom v zahraničí. Druhá časť sú záväzky voči zdravotným poisťovniam nadväzujúce na pohľadávky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť cudzincom našimi poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti. Celý proces

likvidácie pohľadávok a záväzkov je časovo náročný, pretože podlieha kontrole a preskúmaniu poskytnutej zdravotnej starostlivosti na základe lokálnych právnych noriem.

Tabuľka č. 10: Prehľad o záväzkoch a pohľadávkach súvisiacich s činnosťou styčného orgánu (v eurách)

	k 30.06.2016	k 31.12.2016	k 30.06.2017
Záväzky voči			
štátom EÚ	25 514 071	29 498 129	29 802 742
ZP v SR	47 284 206	42 731 609	44 438 681
Záväzky styčný orgán	72 798 277	72 229 738	74 241 423
Pohľadávky voči			
štátom EÚ	41 798 022	39 651 222	44 283 019
ZP v SR	24 532 629	26 668 629	29 269 583
Pohľadávky styčný orgán	66 330 651	66 319 850	73 552 601

Predpis nových pohľadávok úradu za 1. polrok 2017 dosiahol hodnotu 20 186 821 eur, čo predstavuje nárast hodnoty pohľadávok o 18,50 % v porovnaní s I. polrokom 2016. Zároveň počet individuálnych pohľadávok klesol o 0,70 % a priemerná hodnota individuálnej pohľadávky predstavovala v sledovanom období 134,24 eur. Z uvedených dát je možné predpokladať nárast prípadov čerpania finančne náročnej zdravotnej starostlivosti. Nárast sa týkal predovšetkým pohľadávok voči Českej republike, Rakúskej republike, Spolkovej republike Nemecko a Nórska za zdravotnú starostlivosť v plnom rozsahu pri bydlisku poistencov týchto štátov v SR. Keďže lehota splatnosti týchto pohľadávok je podľa legislatívy EÚ 18 mesiacov, ide o pohľadávky s dlhším životným cyklom a uvedený predpis bol k 30.6.2017 súčasťou zostatku pohľadávok z roku 2016. Nové pohľadávky SR tvorili výlučne pohľadávky uplatnené na základe skutočných výdavkov.

V oblasti záväzkov bol zaznamenaný v I. polroku 2017 pokles predpisu záväzkov o 20,40 % a tiež došlo k zníženiu počtu faktúr o 24,00 %. Priemerná hodnota individuálneho záväzku predstavovala 524,41 eur. Na náraste sa podieľali najmä prípady čerpania potrebnej zdravotnej starostlivosti poistencami SR pri ich dočasnom pobyte v inom členskom štáte EÚ. Klesajúci trend oboch ukazovateľov v sledovanom období potvrdzuje jednorazový charakter nárastu záväzkov v rokoch 2015 a 2016 z dôvodu uplatňovania pohľadávok z iných členských štátov EÚ podľa nariadenia EHS č. 574/72, ktorých lehota na predloženie vypršala 19. mája 2016.

6. Záver

Hospodárenie úradu za I. polrok 2017 je vyrovnané bez väčších odchýlok od podielu rozpočtu za sledované obdobie.

Najväčší vplyv na hospodárenie v sledovanom období predstavuje realizácia rekonštrukcie vlastnej budovy v Košiciach za účelom vybudovania spoločného pracoviska pre pobočku Košice a SLaPA pracovisko Košice a vytvorenia vhodných podmienok na výkon zákonom stanovenej súdnolekárskej a patologicko-anatomickej činnosti v košickom kraji. V nadväznosti na rekonštrukciu, ako aj interiérové, laboratórne a prístrojové vybavenie zrekonštruovaných priestorov, dozorná rada úradu, v rámci svojich zákonných právomocí, schválila úpravu rozpočtu na rok 2017, a to o 3 954 860 eur z vlastných zdrojov z prostriedkov z predchádzajúcich rokov. K 30. júnu 2017 bola výška čerpania výdavkov na rekonštrukciu budovy na úrovni 1 906 683 eur.

V dôsledku kazovosti a vysokej opotrebovanosti prístrojov na SLaPA pracoviskách sa počas roku 2017 vo zvýšenej miere realizuje výmena prístrojového a laboratórneho vybavenia. SLaPA pracoviská budú počas roku 2017 vybavené novými germicídnyimi žiaričmi, RTG prístrojmi, mikrotómami či ďalšími menšími prístrojmi.

Napnutosť rozpočtu sa očakáva na podpoložke Služby zdravotníckym zariadeniam, a to v dôsledku zvýšenia úhrad za výkon prehliadky mŕtveho z 9,80 eur na 10 eur v zdravotníckom zariadení a z 13 eur na 25 eur za prehliadku mŕtveho tela mimo zdravotníckeho zariadenia od júla 2017. V predmetnej podpoložke sa do konca roka výraznejšie odrazí aj nárast cien za prepravu lekárov k prehliadkam mŕtvych. Zvýšené výdavky pre rok 2017 budú kryté úsporami v iných výdavkových oblastiach.